THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.

The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontark

PUBLISHED BY

— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —

251 - 253 Queen Street West Telephone Adelaide 3961

Subscripttoa Rates $5.00 Per Year

Single Copy — 2 Cents

Entered as Second Class Mail Matter at C.P.O. Toronto Ontario January 22nd. 1913

צווישען צוויי קרעפטען

אז די קאנאדער ארכייטער באוועגונג ווערט געשלעפט פון צוויי געגענגעזעצטע אין פארשיעדענארטיגע כחות. אן ערשיינונג, וועלכע האט זיך נאך אנגעהויבען ווייזען מיט א צייט צוריק, האט ווידער אמאהל באוויזען דער נארוואס פארענדיגטער "טריידס און לייבאר" קאנגרעס.

אויפ'ן קאנגרעס האבען זיך באגעגענט די קרעפטען, פון וועלכע אונזער ארבייטס - מיניסטער ראבערטסאן איז איינער. און די פארטרעטער פון דער ארבייטער באוועגונג אין דער וועלט. די ארבייטער פארטרעטער, פאר וועמען דער גאמפערסיזם איז דאס לעצטע וואָרט. און די פארטרעטער פון דעם "איין גרויסע יוניאן" געדאנק.

צוויי געגענגעזעצטע כחות האבען זיך צוזאמענגעטראפען, און געזייען האבען די מוד'ס. די ראבערטסאנ'ס. און זייער גלייכען.

אלע אלטע רעאקציאנערע בעאמטע זענען ערוועחלט געווארען, אלע ראדיקאלע רעזאלוציעס זענען דורכגעפאלען, און גארניט זאגענדע רעזאלוציעס זענען אנשטאט זיי אנגענומען געווארען, און מיט דעם האט זיך געענדיגט דער קאנגרעס.

אבער האט זיך עס ווירקליך געענדיגט מיט דעם?

עס איז לייכט איינצוזעהען, אז ניט. די גאנצע קאנאדער ארבייטער באוועגונג לעבט יעצט איבער א שטילע רעוואלוציע, און ווי ביי יעדער אנדערער באוועגונג זענען נאך די נייע כחות די שוואכערע. די שוואכערע, אבער די, צו וועלכע עס געהערט די צוקונפט.

און דער גאנצער ארבייטער באוועגונג קומען יעצט פאר ענדערונגען, און עס וועט אויך מוזען זיין דער פאל מיט דער קאנאדער ארבייטער באוועגונג, און מיט זיין אהגאניזאציע דער קאנאדער "טריידס ענד לייבאר קאנגרעס".

דערווייל אבער איז ניט דער זיעג פון די אלטע קיין פאלשטענדיגער, און די נידערלאגע פון די נייע ניט קיין גענגליכע, -- דערווייל געפינט זיך אלעס צווישען צוויי וועלטען, ווערענדיג געטריבען פון צוויי געגענגעזעצטע כחות. דאס איז געוויזען דער פאל אין די לעצטע צוויי יאהר, אין דאס וועט מוזען זיין אויך ווייטער, אפילו ווען מען האט אפגע־האלטען א גאמינגלען זיעג.

צווישען צוויי קרעפטען — אויף אזא אופן וועט אויך אויסקומען ווייטער דער ארבייטער באוועגונג צו פונקציאנירען.

ווי אזוי מען קעמפט אויף דער אידישער גאס

אונטערן נאמען "באלשעוויסטישע דעפעריסיעס קעגען ציוניזם און נאציאנאליזם", לעזען מיר אין דער ווילנער "אידישע צייטונג" פון מיט־וואך דעם 3־טען סעפטעמבער פאלגענדעס:

דער באשלוס פון מאסקווער צוזאמענפאר פון די אידישע קאמו־ניסטען צו קעמפען מיט דער אידישער בורזשואזיע און מיט דער אידי־שער קאנטר־רעוואלוציע, וועלכע דריקט זיך אויס אין דער טעטיגקייט פון דער ציוניסטישער פארטיי און אירע פארשיידענע עפעדראציעס, און אויך אין דער טעטיגקייט פון פארשיידענע אידישע אנשטאלטען, איז תיכף אונטערגעבאפט געווארען פון פארבאנד און באלד האט זיך אין דער צייטונג "די קאמוניסטישע פאן" אפגעדרוקט אן ארטיקעל פון מ. לעוויטאן מיט'ן נאמען "ס'איז שוין לאנג צייט", אין וועלכען דער שרייבער באנריסט די רעזאלוציע פונ'ם מאסקווער צוזאמענפאר אלס אנ־הויב פון דער באשאפענער דיקטאטור פונ'ם אידישען פראלעטאריאט אויף דער אידישער נאס". "ביז אהער שרייבט לעווינסאן, האט זיך די אי־דישע בורזשואזיע געפונען אין עפעס א פריווילינירטער לאגע; איצט וועט זי אויך דערשטיקט ווערען. סוף סוף וועט צונעמאכט ווערען די ציוניס־טישע פארטיי, וועלכע פירט זעהר א שערליכע פאלעסטינישע אגיטא־ציע; סוף סוף וועלען אויפהערען צו עקזיסטירען די שולען, פון וועלכע די קינדער נייען ארויס אידיאטען, ווייל די למודים ווערען דארטען געלערנט אין העברייאיש".

תיכף איז דער פארבאנד ציגעטראטען צו פארווירקליכען אין קיעוו דעם מאסקווער באשלוס.

אינגיכען האט זיך נעמאכט דערצו די געלעגענהייט.

די "פועלי־ציון" האבען באשלאסען איינצואָרדענען א פאלעסטינע אויעגנט. עס זיינען שוין געווען אויסגעקלעפט די אפישען, עס זיינען שוין געמאכט געווארען אלע הכנות, ערשט מיט אמאל האט דער פרעזידיום פונ'ם גובערניעלען אויספיר־קאמיטעט פארבאטען איינצואָרדענען דעם אוועגנט אויפ'ן יסוד פון דעם, וואס די אגיטאציע פאר ארץ ישראל איז שעדליך דער פארטייידיגונג פונ'ם לאנד און דער מאבייליזאציע.

באלד נאכדעם האט דער פארבאנד אנגעהויבען צו רעווידירען די דרוקערייען: צו עס דרוקט זיך דארטען ניט קיין ציוניסטישע ליטעראטור? די אנגעזעהענסטע מיטגלידער פון פארבאנד האבען אליין געגומען צו מאכען אונטערזוכונגען אין די דרוקערייען. אין איין דרוקערייע האט מ. ראפערס קאנפיסקירט אן אנקעטע פון א קאאפעראטיוו דערפאר, וואס אויפ'ן בלאנק איז דא א קעפפל: "האס צענטראל־ביורא פון דער ביו־ניסטישער ארבעטסלאזיגקייט אין אוקראינע". אויפ'ן דרוקען פון דער דאָ־זיגער אנקעטע איז געווען אן ערלויבעניש פון דער מאכט. אין אן אנ־דער דרוק האט מאסקווער ביורא צוגעשאן אויף אין דער "קאמוניסטישע פאן", אין ס'איז באשלאסען אריבערצוגיין פון ווערטער צו מעשים.

לעזט מען דאס, דערמאהנט מען זיך ניט ווילענדיג אין דעם, אז אי־דען איבערשטייגען אין אלעם. זענען תמיד מעהר פויפסטליכער ווי דער פויפסט זעלבסט.

וואס האט צו טאן די אגיטאציע פאר ארץ ישראל מיט דער פארטיי־דיגונג פון דעם באלשעוויסטישען רוסלאנד, און דאך האלט עס דער בונד - דיסט־באלשעוויק ראפעס פאר א גרויסע געפאהר, אבוואהל די רוסישע פועלי ציון זענען גאנץ נאהענטע מענשען, במעט באלשעוויסטיש גע־שטימט.

מען קעמפט איבעראל, און מען קעמפט אויך אויף דער אידישער גאס, אבער וואס פאר אן אונטערשיעד אין די קאמפס - מעטאדען.

דער מענשעז מאטעריאל פאר ארץ ישראל

פון דר. א. רופין.

די פראגע וועגען צוקלייבען מענ־שען מאטעריאל פאר דער קאלאניזאציע האט א זעהר ווייטיגע באדייטונג פאר'ן אויפבוי פון דער קינפטיגער אידישער געזעלשאפט אין ארץ ישראל. ביים קא לאניזירען די אידען מוז מען זיך רעכע נען פון איין זייט מיט די איבערצייגונג גען מנהגים פון מזרח־אייראפעאישען אי דענטהום, פון דער צווייטער זייט אבער מוז מען זיך אויך רעכענען מיט די בא דערפענישען פון לאנד. מען דארף אוועק ווארפען דעם קולט פון דער צאהל און לייגען אבט אויף די פיזישע פראפעסיאנע לע און מאראלישע קוואליפיקאציעס פון די עמיגראנטען. ביז איצט איז דער אויס־וואל פון מענשען פארגעקומען אומאמא־טיש. הויפטזעכליך אונטער'ן איינפלוס פון די שווערע באדינגונגען פון פרנסה, וועלכע פאדערען פון די אנגעקומענע פיעל אידעאליזם און ענערגיע, כדי זיך צו קא נען אקלימאטיזירען. ביי די גינסטיגע אויסערליכע באדינגונגען פון דער אימיג־ראציע וועט נויטיג זיין א באוואוסטזיני גע אימיגראציאנס־פאליטיק, וועלכע זאל שטרעבען דערצו, אז די צאהל־פארהעלט ניש פון די עלעמענטען, וועלכע זיינען אם בעסטען צוגעפאסט צו דער קאלאניזאציע אין ארץ ישראל, זאל דערגרייכען דעם מאקסימום. דאנעבען וואס מעהר צו בא גרעניצען די צאהל פון די עלעמענטען, וועלכע טויגען ניט פאר דער קאלאניזא־ציע.

אזא אויסוואל וועט זיין נויטיג אין צוויי־ערליי חינזיכטען: ערשטענס בנוגע די פראפעסיאנעלע באדינגונגען, און דאן בנוגע דעם געזונדהייטס־צושטאנד פון די איינוואנדערער.

וואס אנבעלאנגט דער פראפעסיאנע לער אויסוואל, וועלען זיין געוואנשען אזעלכע איינוואנדערער, וועלכע זאלען זיך קאנען באשעפטיגען מיט זייער פרא פעסיע אין פאלעסטינא און דערפון צי הען פרנסה, אזוי, אז זיי זאלען ניט פא לען צו לאסט דער געזעלשאפטליכער וואיילטעטיגקייט, און זאלען מיט זייער קאנקורענץ ניט אונטערגראבען די עקזיס טענץ פון די, וועלכע באשעפטיגען זיך שוין מיט דערזעלבער פראפעסיע אין פא לעסטינא. פאלעסטינא איז הויפטזעכליך א לאנד פון ערד ארבייט. אין די אידישע געזעלשאפט פארערט פאר איהר קאנסא לידירונג און ענערגיע, כדי זיך צו קא נען אקלימאטיזירען. ביי די גינסטיגע אויסערליכע באדינגונגען פון דער אימיג־ראציע וועט נויטיג זיין א באוואוסטזיני גע אימיגראציאנס־פאליטיק, וועלכע זאל שטרעבען דערצו, אז די צאהל־פארהעלט ניש פון די עלעמענטען, וועלכע זיינען אם בעסטען צוגעפאסט צו דער קאלאניזאציע אין ארץ ישראל, זאל דערגרייכען דעם מאקסימום. דאנעבען וואס מעהר צו בא גרעניצען די צאהל פון די עלעמענטען, וועלכע טויגען ניט פאר דער קאלאניזא־ציע.

אזא אויסוואל וועט זיין נויטיג אין צוויי־ערליי חינזיכטען: ערשטענס בנוגע די פראפעסיאנעלע באדינגונגען, און דאן בנוגע דעם געזונדהייטס־צושטאנד פון די איינוואנדערער.

וואס אנבעלאנגט דער פראפעסיאנע לער אויסוואל, וועלען זיין געוואנשען אזעלכע איינוואנדערער, וועלכע זאלען זיך קאנען באשעפטיגען מיט זייער פרא פעסיע אין פאלעסטינא און דערפון צי הען פרנסה, אזוי, אז זיי זאלען ניט פא לען צו לאסט דער געזעלשאפטליכער וואיילטעטיגקייט, און זאלען מיט זייער קאנקורענץ ניט אונטערגראבען די עקזיס טענץ פון די, וועלכע באשעפטיגען זיך שוין מיט דערזעלבער פראפעסיע אין פא לעסטינא. פאלעסטינא איז הויפטזעכליך א לאנד פון ערד ארבייט. אין די אידישע געזעלשאפט פארערט פאר איהר קאנסא לידירונג און ענערגיע, כדי זיך צו קא נען אקלימאטיזירען. ביי די גינסטיגע אויסערליכע באדינגונגען פון דער אימיג־ראציע וועט נויטיג זיין א באוואוסטזיני גע אימיגראציאנס־פאליטיק, וועלכע זאל שטרעבען דערצו, אז די צאהל־פארהעלט ניש פון די עלעמענטען, וועלכע זיינען אם בעסטען צוגעפאסט צו דער קאלאניזאציע אין ארץ ישראל, זאל דערגרייכען דעם מאקסימום. דאנעבען וואס מעהר צו בא גרעניצען די צאהל פון די עלעמענטען, וועלכע טויגען ניט פאר דער קאלאניזא־ציע.

ווארשיינלעך אבער איז ניט דער זיעג פון די אלטע קיין פאלשטענדיגער, און די נידערלאגע פון די נייע ניט קיין גענגליכע, -- דערווייל געפינט זיך אלעס צווישען צוויי וועלטען, ווערענדיג געטריבען פון צוויי געגענגעזעצטע כחות. דאס איז געוויזען דער פאל אין די לעצטע צוויי יאהר, אין דאס וועט מוזען זיין אויך ווייטער, אפילו ווען מען האט אפגע־האלטען א גאמינגלען זיעג.

צווישען צוויי קרעפטען — אויף אזא אופן וועט אויך אויסקומען ווייטער דער ארבייטער באוועגונג צו פונקציאנירען.

די לויה פון יעקב דינענזאהן

די לויה פון יעקב דינענזאהן אין ווארשא זונטאג דעם 3־טען אויגוסט האט געטראגען א גראנדיעזען כאראקטער צעהנדליגער טויזענטער מענשען האבען באגלייט דעם ארון.

אלע געהעריגע נאסען זיינען געווען געפאקט. עס האבען געארבייט פא־טאגראפען.

2 א זיינער האט דער טרויער צוג זיך געריהרט. פאראויס זיינען געגאנ־גען די דעלעגאציעס פון פארטייען, פאר איינען און אינסטיטוציעס, דערנאך איז געפאהרען דער ארון, נאך וועלכען עס זיינען נאכגעגאנגען די קרובים, דאן די מיטגליעדער פון אידישען ליטעראטען און זשורנאלסיטען פאראיין. א ריהרענדען איינדרוק האבען געמאכט די קליינע קינ־דערלאך פון די מיטגליעדער פון אידישע פא־לקס שול מיט אנדערע.

אין דער ווייטער פאר־לויפט פון דער לויה האט מען אויפגעהויבען צו זינגען די יונגע שריפטשטעלער האט ער זיך געזאָרגט, פאר יעדען האט ער עפעס געהאט, און אין יעדען פון אונז ליגט א שטיק פון דינענזאהנען. אפילו דאס טייערסטע, וואס נאט האט איהם געשענקט, זיין טאלאנט האט ער אויך אויעקגעגעבען, אזוי איז ער געווען אפ־גענעבען מיט אנדערע, ניט זיך.

און איצט שטעהען מיר פאר זיין אפענעם קבר פארוואָגעלטע און פארטרויי ערטע. מיר האבען ביי איהם נאר גע־נומען און גארנישט ביז איצט געגעבען. איצט דארף ער שוין גארנישט. אבער אייף אונז ליגט דער חוב וועלכען מיר טארען איהם ניט שולדיג בלייבען, פון דעם וואס מיר האבען אין זיך זיינס דארפען מיר פעלכטעמע א קראנץ וועלכעס זאל וויזען זיין גלאנץ און שעהנקייט, זאלען די קינדער, די אייניקלאך פון די דאזיגע יתומים'לאך וועלכע זיינען אונ־טער זיין השגחה דערציינען געווארען, ווי סען שעטער וועגען דעם שעהנעס און לויכטענדען מענש, וועלכען מיר האבען צווישען זיך געהאט.

אין נאמען פון דיינע פריינד, אין נאמען פון פרצ'ס משפחה, אין מיין נאמען און אין אונזער אלעמענס נאמען, פארנויג איך זיך, ליבער דינענזאהן, פאר דיר.

אנ—סקי, וועלכער האט די גאנצע צייט פון זיין רייזען זיך קוים באהערשט און איינגעהאלטען די טרערען, האט ביי די לעצטע ווערטער מעהר זיך ניט גע קאנט צוריקהאלטען, און ער האט זיך צוגעוויינט.

די ערשטע הויפענס ערד זיינען גע־פאלען אויף'ן ארון, דער חזן מיט'ן כאר האבען גענומען זינגען די תפלות, און דער קבר איז ביסלעכווייז פארשאטען געווארען. די לעצטע לאפאטעס ערד האבען געווארפען אויף'ן קבר די קרובים פון פארשטארבענעס.

האלב זעקס איז דער קבר געווען פארשאטען און דער גרויסער עולם זועל־כער האט אנגעהויבען זיך פאנאנדער צו־געהן האט נאך לאנג זיך געצויגען איבער די נאסען פון בית עולם.

בשעת דער לויה זיינען אויף'ן דער־נעבענדיגען קבר פון י. ל. פרץ אוועקגע־לעגט געווארען בלומען.

די לויה איז אראפגענומען געווארען פארן קינמאטאגראף.

(אידישע צייטונג)

אוי די צענזורע די וויסטע

וואס וויל פון מיין לעבען זי האבען? נעבאי וואלט מען זי אין דער "פליו" בעסער געזען זי באראבען.

איך פיהל אז אט פלאץ איך, אט שטארב איך,

עס ווילט זיך מיר שרייבען און שרייבען עס ווילט זיך די גרויסע און קליינע אויף ריכטיג א מאָרדע אנרייבען...

עס ווילט זיך אפילו דעם אדון בפקדך זאָגען דעם אמת אליין

אז מען דארף איהם אויף ערב יום כפור מען קען זיך אהן איהם שוין באנעהן...

איך וואָלט די אומזיסטיגע פרעסער געזודעלט געשפיגען אין פנים,

אז זיי זיינען נוצלאָז, וואָלט איך זיי באוויזען מיט אלע סימנים.

אבער וואס קומט מיר ארויס פון מיין וועלען,

אז איך בין ניט בכח עפעס עס צו טון, איך וועל דאך נעבאך נאר נארוש זיך מאכען,

און שטעלען מיין פרייהייט אין קאן.

מענערשע נייע הערבסט

העטס

נאר די לעצטע קאָלירען און סטיילס אין

שטייפע און ווייכע העטס

$4.00 $3.50 $3.00

באקהטס

לימיטעד

BUCKHAM LTD.

264 יאנג סטריט

(אפען אין אוועגנט)

אין דער וועלט אריין

פון נ. בריק.

מיט שמואל גאמפערס קאן מען זיך אצינד גאר קיין עצה ניט געבען: ביי דער אמעריקאן פעדעריישאן אף לייבאר איז שוין געווען בעשלאסען, מען זאל איהם אריינגעבען און א מושב זקנים, נעהמט זיין טאטע און גיט א שטארב און ער ווערט גאר א קאנדידאט פאר א בית יתומים.

גרויספירשט מיכאיל אלעקסאנדרא־וויטש לעבט נאך, אבי איך האב מורא געהאט פאר א מאנגעל אין כפרות אויף קומענדען ערב יום כפור.

דער בעלגישער קענג וועט באזוכען קענעדע, באשערט מיר זאָלען האבען צוויי עקסהיבישאנס אין איין יאהר. ענדליך געהט שוין טאָמי עפעס טון צו פארקלענערען די פריזען אויף לעבענס מיטלען — פארט נאהענט צו עלעקשאנס.

אידישע ארבייטער זיינען באשעפ־טיגט ביים איינריכטען באלייכטונג אין ירושלים — ווער דען זאָל ברענגען ליכט אז ניט אידען?

פרעמיער באָרדען איז עפעס ניט מיט אלעמען, ווען קאן דען ביי הייג־טיגען יקרות געזונט זיין?

אין בוקארעסט מוז מסתמא שטארק גליטשיג זיין, וואָס דער גאנצער קאבי־נעט איז געפאלען.

איהר קענט דאך חלילה מיינען, אז דאס וואס איך שרייב "אין דער וועלט אריין" איז מיינס, א נעבטיגער מאנ, דאס האב איך אזא שכן, וואָס האט זיך לייב צו פשט'לען, אט האט ער למשל אויסגעפונען אז א שוחט מאר קיין חזן ניט זיין, ווייל פון וואנען קומט דען די אותיות פון שוחט מישטיינס געזאנט? דער ח פון חרש, דער ש פון שומה און די ט פונ'ם וקטן, הייגס ווי מעג א חרש, שומה וקטן א שליח ציבור זיין?

דאס וואס מען שניידט אזוי אידען ווי תבואה, נעהמט זיך, זאָגט ער פון א ביפרושען פסוק: "קודש ישראל לה־ראשית תבואתה"... אזא מין פארשוין איז שוין מיין שכן...

הינזיכטען. דאס צוגרייטען זיך צו דער ערד ארבייט אין ארץ ישראל דארף גע דויערן עטליכע יאהר.

די בעסטע פארם פון פראפעסיאנעלער אויסוואל וואלטען געווען גאנצע ארגאני זאציעס פון ארטיגע גרופעס אויסוואנ־דערער ווייל ד גרפענווייזע אויס־וואנדע רונג האט גרוסע מעלות אין פארגלייך מיט דער אויסוואנדערונג פון יחידים צווישען אנדערען מאכט די גרופען אויס וואנדערונג מעגליך דעם גוי - אנגעקומע - נעם זיך צו באגעגענען אין ארץ ישראל מיט באקאנטע און קאלעגען פון זיין פרא־פעסיע פון זיין אלטער היים און פארהיט איהם דערנאך פון פאראייזאמונג.

די געמיינזאמע אויסוואנדערונג שטעלט מיט זיך דעם יסוד פאר דער ווירטשאפטלי־כער טעטיגקייט פון די מיטגליעדער פון דער אדער יענער גרופע, צ. ב. גרינדען קאנסום, קרעדיט און פראדוקציאנס פאר איינען, יעדע גרופע דארף ארומנעהמען נאר אזוי פיעל מיטגליעדער, אז עס זאל מעגליך זיין אן ענגערע באציהונג צווישען זיי, אלזא דורכשניטליך לערך 20—50 אלס צוועקמעסיג וואלט מען געקאנט באר־טראכטען די פאלגענדע טיפישע גרופעס.

א) גרופעס פון 14—18 יעהריגע יונ־געלייט און מיידלאך, וועלכע ווילען וועג רען ערד־ארבייטער אין ארץ ישראל. די מיטגליעדער פון דער דאזיגער גרופע מו־זען אין פארלויף פון אינגיגסטענס צוויי יאהר אשפארען אזוי פיעל, וויפיעל עס איז נויטיג צו דעקען די הוצאות פון דער רייזע קיין ארץ ישראל און א העלפט פון די הוצאות, וועלכע זיינען נויטיג אויף אויסצוהאלטען זיך אין ערשטען יאהר (לערך 400 פראנק אין גאלד) לויט די פרייזען פון פאר דער מלחמה. — די מיט־גליעדער פון דער דאזיגער גרופע דארפען זיך, פאר'ן אפפאהרען קיין ארץ ישראל, צוגרייטען אין דער היים, צום בעסטען אבער אין דרום אייראפא, אלזשיר א. א. וו. צו ערד - ארבייט. די ניט - צוגע־טרייטע מיטגליעדער וועלען זיך מוזען רע־כענען דערמיט, אז אין ארץ ישראל וועל־לען זיי דארפען דורכמאכען א 6—8 יעה־ריגע שווערע פארבערייטונגס ארבייט, איידער זיי וועלען קאנען ווערען. פאלאנים טען מיט א בעשיידענער זעלבסטשטענדיג־קייט און גרינדען אן אייגענע היים.

ב) גרופעס פון פיזיש געזונטע מענער און פרויען (אמבעסטען פאר - פאלקען) אין עלטער ביז 30 יאָהר, וועלכע ווילען ווערען אין ארץ ישראל קליינע קאָלאָניס־טען. — אויף דאָ איז נויטיג א געוויסע פארבערייטונג, א געלט קאפיטאל לערך 7,000 פראנק געלט און א באשיידענע הויז אריינריכטונג.

ג) גרופעס פלאנטאטָרען („אחוזה") וועלכע זאָלען בעשטעהן פון געזונטע פער זאָגען אין עלטער פון 40 און זאָגאר 50 יאָהר, וועלכע טויגען צו פיהרען אן איי־גענע לאנדווירטשאפט, צום אכטונג גע־בען און צו צוהעלפען ביי פלאנטאציע אר בייטען. — יעדעס מיטגליעד פון דער דאזיגער גרופע דארף פארמאגען 25,000 פראנק אין גאלד, וועלכע קאָנען איינגע־אָהלט ווערען אין 5 יעהרליכע ראטען. — די מיטגליעדער פון דער דאזיגער גרופע וועלען קאָנען אריבערפאהרען קיין ארץ ישראל אויף זייער נחלה נאך 5—6 יאָהר, עס איז געוואונשען אז פאר'ן איבערטרא־גען זיך פון דער דאזיגער גרופע זאָלען די זיהן אדער דיי יונגע מיטגליעדער פון דער גרופע א געוויסע צייט ארבייטען אלס ערך ארבייטער אין ארץ ישראל.

ד) גרופעס פון בעל מלאכות פון איין פאך, וועלכע זאָלען גרינדען שותפות־פאראיינען מיט א בשותפות'דיגען וואר־שטאט און בשותפות'דיגער אויסציצונג פון מעכאנישער קראפט, כדי צו קאָנען קאָנ־קורירען מיט דעם ביליגען אראבישען בעל מלאכה — אויך דאָ איז נויטיג א געוויסער קאפיטאל, וועלכער דארף באטרעפען 3,000—5,000 פראנק אין גאלד פאר א פאמיליע פון 4 פערזאָן, ווען מען זאָל נעהמען אין אכט דאָס איינקויפען די גוי־טיגע מאשינען און מאטעריאלען.

ה) גרופעס פון בעלי - מלאכות פון פארשיעדענע פאכען, וועלכע ווילען אין ארץ ישראל ארבייטען באזונדער אדער אין טיילווייזע גרופעס, מוזען אבער ווערען געשטיט דורך אן ארגאניזאציע פון בשות־פותדיגען קערעדיט אדער קאָנסום - פאר־איין. — אין דער דאזיגער גרופע איז נוי־טיג דער זעלבער קאפיטאל, ווי אין דער גרופע ד.)

אין יעדען אימיגראציאָנס - לאנד אן עמיגראציאָנס - אמט, וועלכער פאר - שרייבט די אויסוואנדערער, שטיצט זיי ביים ארגאניזירען עמיגראנטען גרופעס אין פיהרט איבער זיי א געוויסע קאָנטרא־לע. די עמיגראציאָנס אמטען געפינען זיך אין פארבינדונגען מיט דעם אימיגראצי־אָנס אמט און מיט דער סאניטארער מאכט אין ארץ ישראל, מאכען געוויסע פאר־לייכטערונגען פאר די רעגיסטרירטע עמיג־ראנטען (ביליגערע רייזע - הוצאות, אימ־יסטע מעדיצינישע אונטערזוכונג, צייט־ווייליגע דירות אין דעם אריינפאר - פארט ארבייטס - פארמיטלונג דורך א ביורא אין ארץ ישראל, פערזיכערונג פון אומ־גליקס - פאלען.)

די אויסוואהל פון די איינוואנדערער בנוגע זייער געזונדס צושטאנד וועט דורכ געפיהרט ווערען דורך די אויסואנדערונגס אמטען אין דעם זין, אז עס זאלען ניט דערלאזט ווערען קיין ארץ ישראל די אי־נואנדערער, אויסגענומען אויפגאבע פון די ציוניסטען זיין צו בע־איינפלוסען אין דעם זין די אויסוואנדער־ער - אמטען און די ארגאניזאציעס אין ארץ ישראל.

די רעדע פון בן אביגדור

ביים אפענעם קבר האט דער ערש־טער גערעדט הער שאלקאוויטש (בן אביגדור) אין נאמען פון ווארשאווער אי־דישען ליטעראטען און זשורנאלסטען פאראייאן.

דערמאהנענדיג מיט עטליכע ווער־טער דע ווערטה פון פארשטארבענעס. זיין שאפען דעם יודישען לעבען. זיין ווייכטיגקייט, צארטקייט און ליעבליכ־קייט, האט ער גערעדט וועגען דינענ־זאהנס ליעבע צום אידישען קינד, זיין טרייע חברשפאט פאר וועלכער ער איז אזוי געליעבט געווען אין דער ליטעראַ־רישער וועלט. זיין אפגעבענהייט די יונגע ליטעראטען וועלכע ער האט ערציי גען און די פארווירקליכונג פון זיין שטענדיגען פארלאנג אין די לעצטען יאָהרען, אז ער זאָל אין קבר גע־לעגט ווערען מיט אלע כבוד. זיין פריינד פרץ'ען ווי ער איז געווען מיט איהם עגג פארבונדען ביים לעבען.

נאך שאלקאוויטשען האט געהאלטען א ריהרענדע רעדע ש. אנ־סקי.

די רעדע פון אנ—סקי.

שווער און ביטער איז מיר צו ריידען אויף'ן קבר פון דעם, ווער עס לעבט נאך פאר מיר און איז נאך פאר אונז אלע־מען ניט געשטארבען. עס האט זיך גע־ענדיגט א גרויסע און שעהנע פאָעמא, עס איז ניט געווארען דאס הארץ וואס האט געלעבט מיט'ן פאָלק, עס איז אויעק דער וועלכער איז צוזאמען מיט פרץ'ן געשטאנען אויף דער וואך פון אונזער צוציייטער און צושפרייטער ליטע־ראטור, געזאָרגט, געארבייט און גע לעבט פאר איהר.

68 יאָהר האט ער געצוינען זיין רייז לעבען, ווי א הייליגער, א ראָמאנטיקער און אידעאליסט אין שרייבען איז ער געווען פונקט אזעלכער אויף אין לעבען. דער אידעאל פון "הנאהבים והנעימים" מיט וועלכען ער איז אריין אזי אונזער ליטעראטור איז גע־ווען אויף דער אידעאל וועלכען ער האט פארווירקליכט אין לעבען וועלכען ער האט זיין לעבען אוועקגעגעבען. ער איז תמיד געווען מיט די וואָס האבען געלי־טען, וועמען עס איז געווען שלעכט, וועלכע האבען גערארפט הילף, וועגען זיך האט ער גארנישט געלאָזען.

אויף זיין שויס איז ערצוינען גע־ווארען די גאנצע ליטעראטור, וועגען יע־דען פון די יונגע שריפטשטעלער האט ער זיך געזאָרגט, פאר יעדען האט ער עפעס געהאט, און אין יעדען פון אונז ליגט א שטיק פון דינענזאהנען. אפילו דאס טייערסטע, וואס נאט האט איהם געשענקט, זיין טאלאנט האט ער אויך אויעקגעגעבען, אזוי איז ער געווען אפ־גענעבען מיט אנדערע, ניט זיך.

אן—סקי, וועלכער האט די גאנצע צייט פון זיין רייזען זיך קוים באהערשט און איינגעהאלטען די טרערען, האט ביי די לעצטע ווערטער מעהר זיך ניט גע קאָנט צוריקהאלטען, און ער האט זיך צוגעוויינט.

די ערשטע הויפענס ערד זיינען גע־פאלען אויף'ן ארון, דער חזן מיט'ן כאָר האבען גענומען זינגען די תפלות, און דער קבר איז ביסלעכווייז פארשאטען געווארען. די לעצטע לאָפאטעס ערד האבען געווארפען אויף'ן קבר די קרובים פון פארשטארבענעס.

האלב זעקס איז דער קבר געווען פארשאטען און דער גרויסער עולם זועל־כער האט אנגעהויבען זיך פאנאנדער צו־געהן האט נאך לאנג זיך געצויגען איבער די נאסען פון בית עולם.

בשעת דער לויה זיינען אויף'ן דער־נעבענדיגען קבר פון י. ל. פרץ אוועקגע־לעגט געווארען בלומען.

די לויה איז אראפגענומען געווארען פארן קינמאטאגראף.

(אידישע צייטונג)

אין ארץ ישראל

אין ארץ ישראל, פערזיכערונג פון אומ־גליקס - פאלען.)

די אויסוואהל פון די איינוואנדערער בנוגע זייער געזונדס צושטאנד וועט דורכ געפיהרט ווערען דורך די אויסואנדערונגס אמטען אין דעם זין, אז עס זאלען ניט דערלאזט ווערען קיין ארץ ישראל די אי־נואנדערער, אויסגענומען אויפגאבע פון די ציוניסטען זיין צו בע־איינפלוסען אין דעם זין די אויסוואנדער־ער - אמטען און די ארגאניזאציעס אין ארץ ישראל.

הערבסט נייע מאָדעלס

$3.00 $3.50 $4.00

ליבמאן'ס

ווייטע אויגן

ווייטע אויגן